

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **SERVIS OIL, s.r.o.**, IČ 26415003, se sídlem Příbram III 168, zast. Mgr. Jiřím Kokešem, advokátem, se sídlem Na Flusárně 168, Příbram III, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2019, č. j. 10 A 16/2016 - 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále „městský soud“), kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2015, č. j. 69489/ENV/15, 1071/520/15, ve věci uložení pokuty za spáchání správního deliktu dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“), kterého se dopustila tím, že zacházela se závadnými látkami (konkrétně s extra lehkými topnými oleji) ve větším rozsahu bez schváleného havarijního plánu.

[2] Městský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. K námitce, že vůbec nebylo zjištěno skutečné množství závadných látek, s nimiž měla stěžovatelka nakládat, a tudíž nebylo prokázáno naplnění skutkové podstaty deliktu, poukázal zejména na protokol České inspekce životního prostředí (dále „ČIŽP“) o průběhu kontroly ze dne 24. 9. 2014, v němž je zaznamenáno sdělení provozovatelky penzionu o běžném množství látky plněné do

nádob umístěných v penzionu (2000 l); tento důkaz sice dle názoru městského soudu nebyl nezpochybnitelný, avšak stěžovatelka během správního řízení nenavrhla žádné důkazy, které by mohly závěr o množství závadné látky vyvrátit. Městský soud shledal sdělení provozovatelky penzionu postačujícím, jelikož měla potřebnou znalost situace, stěžovatelka zůstala k tomuto sdělení pasivní až do podání odvolání a celou dobu lpěla na tvrzení, že potřebný schválený havarijní plán má, čímž sama připustila nakládání se závadnou látkou ve větším rozsahu, jelikož v opačném případě by havarijní plán nepotřebovala. Městský soud dospěl k závěru, že o skutkovém stavu ohledně množství závadných látek nevznikly důvodné pochybnosti, a proto nebyl důvod, aby správní orgán doplňoval dokazování. Námitku, že nebylo dostatečně zdůvodněno zamítnutí návrhu na provedení důkazu výsledkem svědka, městský soud rovněž neshledal důvodnou; stěžovatelka nejprve předložila neaktuální havarijní plán, posléze uvedla, že ten aktuální má u sebe nepřítomná kompetentní osoba, od níž jej nemůže vymoci, a k prokázání svého úsilí k jeho získání navrhla výslech obchodního a technického zástupce jako svědka. Dle městského soudu neprovedení důkazu bylo řádně odůvodněno: havarijní plán je povinný doklad, který má být součástí běžné provozní dokumentace, stěžovatelka osobu údajně držící havarijní plán nijak nekonkretizovala, výslech navrhovaného svědka by do řízení nemohl přinést nic nového, jelikož ten již s ČIŽP dříve komunikoval, ta navíc obdržela od vodoprávního úřadu potvrzení, že pro rozhodné období stěžovatelce žádný havarijní plán neschválil. Městský soud přisvědčil žalovanému, že havarijní plán má být pro případ havárie dostupný na místě nakládání s látkami a jeho existenci nelze nahradit tvrzením svědka (proto důkazní návrh nebyl relevantní).

[3] Městský soud k námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu konstatoval, že byl zjištěn tak, že o něm nejsou důvodné pochybnosti; ČIŽP rozhodné skutečnosti ověřila u vodoprávního úřadu, jenž potvrdil, že v rozhodném období stěžovatelce žádný havarijní plán neschválil, a tudíž jej ani mít nemohla. Námitku nepřiměřené výše pokuty městský soud rovněž seznal nedůvodnou; správní orgány vzaly v potaz jak polehčující okolnosti (místa skladování byla zabezpečena a na nádržích byly prováděny těsnostní zkoušky), tak ty přitěžující (lokalizace místa v II. zóně Národního parku Šumava, navíc v těsné blízkosti I. zóny parku; povaha činnosti – prodej pohonných hmot, provozování zařízení s olejovým vytápěním), nevybočily z rozsahu správního uvážení a mezi zákona a za správní delikt ohrožující chráněný zájem uložily pokutu představující 16% z maximální možné výše, tj. stále spíše při dolní hranici zákonné sazby. Městský soud se s úvahami správních orgánů ztotožnil.

[4] V kasační stížnosti, kterou stěžovatelka proti rozsudku městského soudu podala, uplatňuje kasační námitky dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka uvedla, že zcela zásadně nesouhlasí s argumentací městského soudu; ČIŽP ani žalovaný neprokázali, že by stěžovatelka zacházela se závadnými látkami ve větším rozsahu, jelikož vůbec nebylo zjištěno množství závadných látek, s nimiž stěžovatelka nakládala. Tvrzení provozovatelky penzionu dle stěžovatelky rozhodně není dostačující a nemůže odůvodnit závěr, že stěžovatelka nakládala se závadnými látkami ve větším rozsahu, protože není podepřeno žádným dalším argumentem. Nebylo tak prokázáno naplnění skutkové podstaty správního deliktu a uložení pokuty je proto nezákonné, což městský soud posoudil nesprávně. Navíc z tvrzení provozovatelky vyplynulo pouze to, že jsou nádrže standardně plněny do jedné poloviny,

pokračování

z čehož nelze postavit najisto, že stěžovatelka nakládala se závadnými látkami ve větším rozsahu právě v rozhodném období, když zároveň skutečné množství látky v tomto období nebylo nijak prokázáno.

[5] Dále stěžovatelka nesouhlasí s městským soudem v otázce dostatečného odůvodnění správních rozhodnutí ve vztahu k zamítnutí důkazních návrhů; postup správní orgány řádně neodůvodnily, z toho důvodu jsou rozhodnutí nepřezkoumatelná a schválením tohoto závěru městským soudem došlo ke zkrácení práva stěžovatelky na spravedlivý proces. Závěrem stěžovatelka rozporuje výši uložené pokuty jako nepřiměřenou, a to zejména vzhledem k tomu, že ČIŽP ani žalovaný nepřihlédli k tomu, že nevznikla žádná škoda a stěžovatelka činila veškeré kroky k tomu, aby zabránila případnému úniku závadných látek (zabezpečení místa skladování, pravidelné těsnostní zkoušky). Z těchto důvodů mělo být rozhodnutí žalovaného zrušeno.

[6] Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou. S rozhodnutím městského soudu se plně ztotožňuje, dle jeho názoru je v souladu s právními předpisy. Skutkové okolnosti případu byly objasněny bez důvodných pochybností, všechny rozhodné okolnosti byly zohledněny a neprovedení některých důkazů bylo řádně odůvodněno. V podrobnostech žalovaný odkazuje na žalobou napadené rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě.

[7] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu a z důvodů stěžovatelkou uplatněných (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), současně přihlížel k tomu, zda rozsudek městského soudu netrpí vadami, k nimž by byl Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud, co se týče namítaného množství závadných látek, nesdílí názor stěžovatelky, že nelze vycházet bez dalšího z protokolu, v němž je obsažena výpověď provozovatelky penzionu ohledně standardního množství látky při pravidelném plnění. Především jej lze považovat za přípustný důkaz; nadto stěžovatelka během celého řízení nijak toto tvrzení nezpochybnila, přičemž sama fakticky skutečnost, že nakládá se závadnými látkami ve větším rozsahu připouštěla, tvrdila-li, že disponuje havarijním plánem.

[10] Povinnost mít schválený havarijní plán dle § 39 odst. 2 písm. a) vodního zákona se vztahuje na nakládání se závadnými látkami ve větším rozsahu. Větší rozsah závadných látek pak vymezuje § 2 písm. b) vyhlášky č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků (dále jen „vyhláška“), dle něhož tuto definici naplňuje množství nad 1000 l (včetně) závadné látky v jednom zařízení, a to v kterémkoli okamžiku. Posledně uvedený dovětek je přitom k posouzení této otázky stěžejní, neboť naplnění definice většího rozsahu závadné látky dle vyhlášky není vázáno k okamžiku kontroly, ale k celému posuzovanému období.

[11] Množství závadné látky, které by mohl správní orgán naměřit během kontroly, by tak nutně nemuselo překročit daný rozsah, jelikož postačuje překročení hranice 1000 l v kterýkoliv okamžik rozhodného období. Tomuto vymezení pak odpovídá právě standardní množství látky plněné stěžovatelkou do nádrží, přičemž dle tvrzení provozovatelky penzionu toto množství dosahuje maximálně až ke 2000 l závadné látky. Toto množství je oproti hranici pro nakládání ve větším rozsahu dvojnásobné, tudíž není pochyb o tom, že standardní množství látky, kterým stěžovatelka nádrže několikrát ročně doplňuje, danou hranici překračuje, i kdyby bylo faktické množství téměř o polovinu nižší. Během řízení nevyplýnuly žádné skutkové okolnosti ani nebyly navrženy důkazy, které by toto zjištění mohly jakkoliv zpochybnit. Stěžovatelka tudíž prokazatelně nakládala se závadnými látkami ve větším rozsahu a měla povinnost vyhotovit havarijní plán. Tvrzení stěžovatelky, dle něhož není výpověď provozovatelky penzionu dostačující, protože není podepřena žádným dalším argumentem, je dle Nejvyššího správního soudu irelevantní.

[12] Dle Nejvyššího správního soudu je závěr stran množství závadných látek, k němuž dospěl městský soud, správný. Městský soud vycházel zcela logicky z faktu, že stěžovatelka výpověď provozovatelky penzionu ohledně množství doplňovaných látek nikdy nezpochybnila a současně celou dobu trvala na tom, že havarijní plán má, čímž implicitně připustila nakládání se závadnou látkou ve větším rozsahu, jelikož v opačném případě by havarijní plán vůbec nepotřebovala. S ohledem na kontext případu, kdy stěžovatelka opakovaně tvrdila, že schválený havarijní plán má, ačkoliv jej nikdy nebyla schopna předložit, a navrhovala provedení neprůkazných důkazů, jež měly existenci havarijního plánu potvrdit, lze správním orgánům, potažmo městskému soudu přisvědčit v tom, že takové chování stěžovatelky jedinečně potvrzovalo skutečnosti vyplývající z výpovědi provozovatelky penzionu.

[13] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku stran nedostatečného odůvodnění neprovedení důkazů. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že již ČIŽP neprovedení důkazu podrobně vysvětlila. Uvedla, že z písemného vyjádření příslušného vodoprávního úřadu jednoznačně vyplývá, že v posuzovaném období stěžovatelce žádný havarijní plán neschválil, tudíž jej stěžovatelka prokazatelně mít nemohla; v takovém případě nelze neexistenci havarijního plánu nahradit jakoukoli výpovědí svědka. Dle Nejvyššího správního soudu bylo neprovedení důkazu řádně a logicky odůvodněno, neboť jeho provedení by na zjištěném skutkovém stavu nic změnit. Stěžovatelka během celého správního řízení potřebný havarijní plán nepředložila, pouhé tvrzení, že existuje a drží jej nedostupná nespecifikovaná osoba, jej nemůže nahradit.

[14] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku ohledně nepřiměřenosti uložené pokuty. Stěžovatelce byla uložena pokuta ve výši 80 000 Kč.

[15] Podle § 125g odst. 2 písm. a) vodního zákona se stěžovatelka prokazatelně dopustila porušení povinnosti při zacházení se závadnými látkami; za to jí lze uložit pokutu do výše 500 000 Kč.

[16] Nejvyšší správní soud shledal, že správní orgány při určování výše pokuty přihlédly ke všem relevantním okolnostem, a to včetně všech preventivních opatření stěžovatelky,

pokračování

kterých se stěžovatelka dovolává. Jak správně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl žalovaný, naplnění skutkové podstaty daného správního deliktu nevyžaduje přímo porušení chráněného zájmu, ale vzhledem k preventivnímu charakteru povinnosti mít schválený havarijní plán postačuje již jen samotné ohrožení chráněného zájmu, jelikož v případě havárie by kvůli tomuto porušení nemohlo být přistoupeno k rychlým a účinným odborně stanoveným řešením, a neodborný postup by v případě těchto závadných látek mohl mít za následek mnohem závažnější zásah do chráněných složek životního prostředí. Skutečnost, že nedošlo k žádné škodě, není pro závěr o naplnění skutkové podstaty spáchaného deliktu a uložení sankce, rozhodná. Společenská škodlivost ohrožovacího deliktu (na rozdíl od deliktu poruchového) spočívá již v samotném vytvoření nebezpečné situace, aniž by muselo dojít ke škodlivému následku. Skutková podstata, kterou stěžovatelka naplnila, tak spočívá již jen v porušení zákonem stanovené povinnosti (mít havarijní plán), aniž by nutně musely nastat důsledky jejího nesplnění. Nejvyšší správní soud shodně s městským soudem dospěl k závěru, že výši pokuty žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, řádně zvážil veškeré okolnosti a z rámce správní úvahy nepřipustným způsobem nevybočil. V průběhu správního řízení nevyplynuly žádné indicie, dle nichž by bylo možno usuzovat na to, že pokuta ve vztahu ke stěžovateli má mít likvidační dopady. To ostatně stěžovatelka ani netvrdila a ani nepředestřela nic, co by tomu mohlo nasvědčovat.

[17] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že městský soud postupoval v souladu se zákonem, vypořádal veškeré žalobní námitky, které stěžovatelka vznesla, rozsudek řádně a přezkoumatelným způsobem odůvodnil; kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[18] O nákladech řízení kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, právo na náhradu nákladů řízení jí proto nenáleží. Žalovanému v rámci řízení žádné náklady nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. dubna 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu